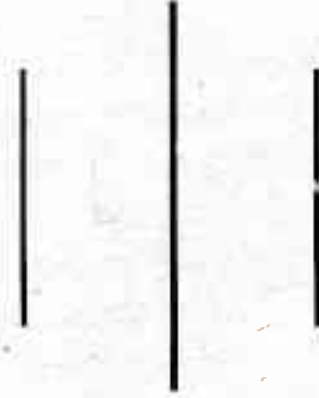

ग्रामथान गाउँपालिका
तेतरीया, मोरङ

शिक्षक ब्यवस्थापन सहयोग अनुदान कार्यविधि

२०७७

शिक्षक व्यवस्थापन सहयोग अनुदान कार्यविधि-२०७७

शिक्षक व्यवस्थापन सहयोग अनुदान सामुदायिक विद्यालयमा शिक्षक व्यवस्थापनको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ। यस अनुदान गाउँपालिका अन्तर्गत सञ्चालित सामुदायिक प्राथमिक (कक्षा १-५) आधारभूत (कक्षा ६-८) तथा माध्यमिक विद्यालय (९-१२) हरूमा तहगत तथा विषयगत शिक्षक दरबन्दीको पर्याप्तता नभएका कारण विद्यालयको नियमित पठनपाठन सञ्चालनमा समस्या देखिएको छ। उक्त समस्यालाई ग्रामथान कार्यपालिकाको आन्तरिक स्रोतबाट समाधानको प्रयास स्वरूप तोकिएको मापदण्डका आधारमा शिक्षक व्यवस्थापन सहायता अनुदान उपलब्ध गराउने उद्देश्यले ग्रामथान गाउँपालिकाको शिक्षा ऐन २०७७ को दफा ३९को उपदफा ४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी यो शिक्षक व्यवस्थापन सहयोग अनुदान कार्यविधि-२०७७ तयार गरिएको छ।

परिच्छेद-१

सङ्क्षिप्त नाम र प्रारम्भ, परिभाषा र उद्देश्य

१.१ सङ्क्षिप्त नाम र प्रारम्भ

१.१.१ यो कार्यविधिको नाम शिक्षक व्यवस्थापन सहयोग अनुदान कार्यविधि-२०७७ रहेको छ।

१.१.२ यो कार्यविधि ग्रामथान गाउँ कार्यपालिकाले स्वीकृत गरेपछि लागु हुनेछ।

१.२ परिभाषा

विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा, यस कार्यविधिमा :

अ) "ऐन" भन्नाले ग्रामथान गाउँपालिकाको शिक्षा ऐन २०७७ लाई सम्झनु पर्दछ।

ब) "गाउँपालिका" भन्नाले ग्रामथान गाउँपालिका सम्झनु पर्दछ।

ग) "गाउँ कार्यपालिका" भन्नाले ग्रामथान गाउँ कार्यपालिकालाई सम्झनु पर्दछ।

घ) "विद्यालय भन्नाले" नियमानुसार अनुमति वा स्वीकृत प्राप्त ग्रामथान गाउँपालिका भित्र सञ्चालित सामुदायिक विद्यालय सम्झनुपर्छ।

ङ) "शिक्षक दरबन्दी" भन्नाले विद्यालयमा नेपाल सरकारले उपलब्ध गराएको दरबन्दी तथा राहत दरबन्दी सम्झनुपर्दछ।

छ) "न्यून दरबन्दी" भन्नाले तहगत, कक्षागत तथा विषयगत रूपमा ऐनले तोके भन्दा कम दरबन्दी रहेको अवस्था सम्झनु पर्दछ।

शिक्षक व्यवस्थापन सहयोग अनुदान कार्यविधि-२०७७

३) आधारभूत विद्यालय" भन्नाले बाल कक्षा/ कक्षा १ देखि कक्षा ८ सम्म सञ्चालन भएको विद्यालय सम्भन्नु पर्छ।

४) माध्यमिक विद्यालय" भन्नाले बाल कक्षा/कक्षा १ देखि कक्षा १० वा बाल कक्षा/कक्षा १ देखि कक्षा १२ सम्म सञ्चालन भएको विद्यालय सम्भन्नु पर्छ।

१.३ उद्देश्य

स्थानीय स्रोतको परिचालन मार्फत गाँउपालिका क्षेत्र भित्रका सामुदायिक विद्यालयहरूमा रहेको तहगत, कक्षागत तथा विषयगत शिक्षकहरूको कमिलाई आंशिक रूपमा परिपूर्ति गर्दै विद्यालय शिक्षाको गुणस्तर, शिक्षामा पहुँच र विद्यार्थीहरूको सिकाइ उपलब्धि अभिवृद्धि गरी शैक्षिक स्तर सुधार गर्ने।

परिच्छेद-२

शिक्षक व्यवस्थापन सहयोग अनुदान वितरण गर्ने मापदण्ड तथा आधारहरू

२.१ शिक्षक व्यवस्थापन सहयोग अनुदान वितरण गर्दा देहायका मापदण्ड तथा आधारहरू अवलम्बन गरिने छः

(क) आधारभूत तह कक्षा १ देखि ५ सम्म सञ्चालन भएका सामुदायिक विद्यालयको हकमा कुनै पनि शिक्षक दरबन्दी नभएको वा कम दरबन्दी भएका सामुदायिक विद्यालयमा कक्षा १-५ का लागि अर्को व्यवस्था नभएसम्मका लागि अनिवार्य शिक्षक व्यवस्थापन बापत् सहयोग अनुदान।

(ख) आधारभूत तह कक्षा १ देखि ८ सम्म सञ्चालन भएका सामुदायिक विद्यालयको हकमा कक्षा ६-८ (साविक निम्न माध्यमिक तह) मा कुनै पनि शिक्षक दरबन्दी नभएको वा विषयगत दरबन्दी कम भएका सामुदायिक विद्यालयमा कक्षा ६-८ का लागि अर्को व्यवस्था नभएसम्मका लागि अनिवार्य शिक्षक व्यवस्थापन बापत् सहयोग अनुदान।

(ग) आधारभूत तह कक्षा १ देखि ८ सम्म सञ्चालन भई साविक निम्न माध्यमिक तहको १ दरबन्दी मात्र रहेको सामुदायिक विद्यालयमा आवश्यकताका आधारमा शिक्षक व्यवस्थापन बापत् सहयोग अनुदान।

(घ) माध्यमिक तह कक्षा १-१० सञ्चालन भई कूल शिक्षक दरबन्दी ९ वा सो भन्दा कम भएका सामुदायिक विद्यालयलाई कक्षा ६-८ वा कक्षा ९-१० का लागि शिक्षक व्यवस्थापन सहयोग अनुदान।

३१ माध्यमिक तह कक्षा ११ र १२ सञ्चालनका लागि अनुमति/स्वीकृत भई कक्षा १२ को शैक्षिक सत्र पूरा गरेका सामुदायिक विद्यालयमा नेपाल सरकारबाट कुनैपनि शिक्षक अनुदान वा दरबन्दी प्राप्त नभएको भए शिक्षक व्यवस्थापन सहयोग अनुदान ।

(ब) न्यून दरबन्दी भएका तथा विद्यार्थी सङ्ख्या घेरै भएका साथै अङ्ग्रेजी माध्यमबाट कक्षा सञ्चालन गर्ने विद्यालयहरूलाई शिक्षक व्यवस्थापन सहयोग अनुदान कक्षा १-५ वा कक्षा १-३ सञ्चालित विद्यालयलाई समेत प्रदान गर्न सकिनेछ ।

परिच्छेद-३

शिक्षक व्यवस्थापन सहयोग अनुदान वितरण सम्बन्धी व्यवस्था

३१ परिच्छेद २ को नियम २१ (क), (ख), (ग) र (घ) बमोजिमको मापदण्ड पूरा गरेका सामुदायिक विद्यालयहरूलाई गाउँपालिकाको विनियोजित बजेटबाट देहाय बमोजिम रकम उपलब्ध गराइनेछ ।

(क) आधारभूत सामुदायिक विद्यालयको हकमा कक्षा ६-८ को शिक्षक व्यवस्थापन सहयोग अनुदान बापत् एकमुष्ट रु. २,००,०००।-

(ख) माध्यमिक सामुदायिक विद्यालयको हकमा कक्षा ६-८ को शिक्षक व्यवस्थापन सहयोग अनुदान बापत् एकमुष्ट रु. २,००,०००।-

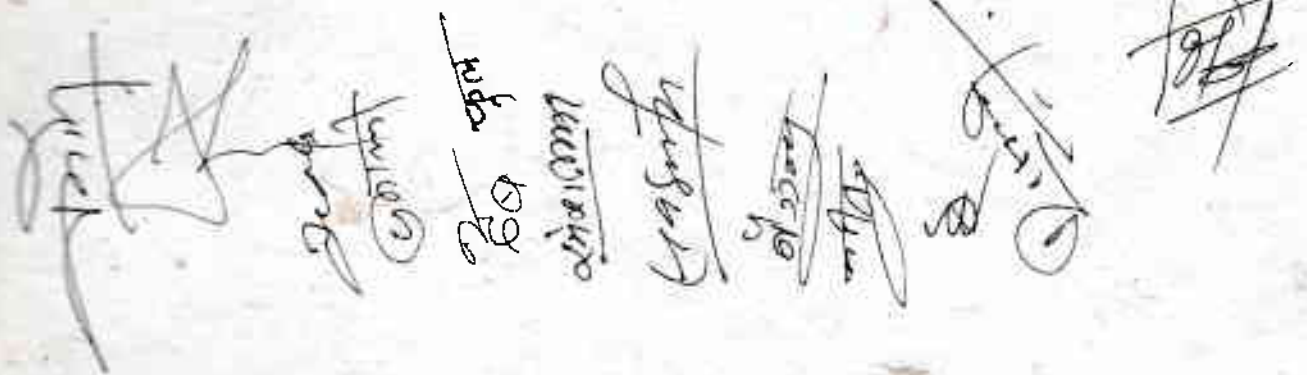
(ग) माध्यमिक सामुदायिक विद्यालयको हकमा कक्षा ९-१० को शिक्षक व्यवस्थापन सहयोग अनुदान बापत् एकमुष्ट रु. ४,००,०००।-

(घ) माध्यमिक सामुदायिक विद्यालयको हकमा कक्षा ११ र १२ को शिक्षक व्यवस्थापन सहयोग अनुदान बापत् एकमुष्ट रु. ५,००,०००।-

(ङ) अङ्ग्रेजी माध्यमबाट कक्षा सञ्चालन गर्ने विद्यालयको हकमा शिक्षक व्यवस्थापन सहयोग अनुदान बापत् एकमुष्ट रु. १,५०,०००।-

३२ उल्लेखित सहयोग अनुदान वितरण गर्दा विद्यालयको हालसम्मको शैक्षिक प्रगति विवरणलाई नमन आधार बनाइनेछ ।

३३ बल कार्यविधि बमोजिम एक पटक अनुदान पाइसकेका विद्यालयलाई साविकको शिक्षक दरबन्दीमा थप भएको, विद्यार्थी सङ्ख्या उल्लेख्य रूपमा घटेको लगायत अन्य मनासिव कारण बिना प्रदान गरिंदै आएको अनुदान रकम कट्टा गरिने छैन ।

३४ अधिल्लो आ व.मा यस प्रकारको अनुदान प्राप्त गरेका विद्यालयले अनुदान रकम माग गर्दा नियमानुसार खर्च गरेको कागजातको साथमा प्रगति विवरण र आगामि आ.व.को योजना प्रस्ताव पेश गर्नुपर्नेछ ।

३५ गाउँपालिकाबाट विनियोजन हुने बजेटको आधारमा नियम ३१ मा तोकिएको विद्यालयलाई प्रदान गरिने अनुदान रकममा आवश्यकता अनुसार हेरफेर गर्न सकिनेछ ।

परिच्छेद - ४

शिक्षक व्यवस्थापन सम्बन्धी व्यवस्था

४.१ परिच्छेद ३ बमोजिम अनुदान प्राप्त विद्यालयले देहायको प्रक्रियाका आधारमा शिक्षक व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ ।

- (क) शिक्षक व्यवस्थापन सहयोग अनुदान प्राप्त सामुदायिक विद्यालयले शिक्षक पदपूर्ती गर्दा सम्बन्धित तहका लागि अङ्ग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयलाई मुख्य प्राथमिकता दिनुपर्नेछ । अन्य विषयको शिक्षक पदपूर्ती गर्नुपर्ने भएमा स्पष्ट आधार खुल्ने विद्यालय व्यवस्थापन समितिको निर्णय सहित गाउँपालिका समक्ष अनुमतिको लागि निवेदन पेश गर्नुपर्नेछ । यसरी प्राप्त निवेदन अध्ययन गर्दा अङ्ग्रेजी, गणित र विज्ञान बाहेक अन्य विषयको शिक्षक पदपूर्तिको लागि अनुमति दिन मनासिव देखिएमा गाउँ शिक्षा समितिले आवश्यक निर्णय लिन सक्नेछ ।
- (ख) शिक्षक पदपूर्तिको लागि अनुमति प्राप्त विद्यालयले प्रचलित शिक्षा ऐन तथा नियमावलीका आधारमा शिक्षक पदपूर्तिको लागि विज्ञापन गरी पदपूर्तिको व्यवस्था मिलाउनुपर्नेछ ।
- (ग) शिक्षक पदपूर्ति सम्बन्धी अन्य व्यवस्था ग्रामथान गाउँपालिकाको शिक्षा ऐन-२०७७ बमोजिम हुनेछ ।
- (घ) यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि यो कार्यविधि लागू हुनुपूर्व विद्यालयको आवश्यकता बमोजिम प्रचलित शिक्षा ऐन नियमावली तथा शिक्षक सेवा आयोग नियमावली अनुसार प्रक्रिया पूरा गरी निजी श्रोतबाट शिक्षक नियुक्त भएको भए यसै कार्यविधि बमोजिम नियुक्त भएको मानिनेछ र त्यस्ता शिक्षकहरूलाई विद्यालयले प्रत्येक आर्थिक वर्षको सुरुमा करार नवीकरण गर्नुपर्नेछ । यसरी नियुक्त भएका शिक्षकको हकमा शिक्षक व्यवस्थापन सहयोग अनुदान प्राप्त गर्नका लागि शिक्षक नियुक्तिको विवरण र आवश्यक कागजात सलग्न फायाल गाउँपालिका शिक्षा शाखामा पेश गर्नुपर्नेछ ।

हा) यो कार्यविधि बमोजिम अनुदान प्राप्त गरी कार्यरत शिक्षकहरूको विदा तथा काज र अन्य छुट सेवा सुविधा सम्बन्धमा विद्यालय व्यवस्थापन समितिले आवश्यक निर्णय लिन सक्नेछ ।

परिच्छेद -५

वडा स्तरबाट विद्यालयलाई दिने अनुदान सम्बन्धी व्यवस्था

५.१ वडाबाट विनियोजित शैक्षिक क्षेत्रको बजेट विद्यालयले विनियोजित शीर्षकमा मात्र खर्च गर्नुपर्नेछ ।

तर अइगेजी माध्यमबाट पढाइ हुने विद्यालयलाई प्रदान गरिने एकमुष्ट अनुदान नियम ३.१ (ड) बमोजिम शिक्षक व्यवस्थापनमा खर्च गर्न सकिनेछ ।

५.२ वडाले आवश्यकता अनुसार विद्यालय शिक्षक व्यवस्थापनका लागि बजेट अनुदान दिन सक्नेछ । वडाबाट शिक्षक व्यवस्थापन अनुदान दिइएको भए सो को जानकारी गाउँपालिकालाई दिनुपर्नेछ । एउटै शिक्षकको लागि गाउँपालिका र वडाबाट दोहोरो पर्नेगरी बजेट अनुदान दिन पाइनेछैन ।

परिच्छेद -६

विविध

६.१ यो कार्यविधि बमोजिम शिक्षक व्यवस्थापन सहयोग अनुदान प्राप्त सामुदायिक विद्यालयले प्राप्त रकम विद्यालयको खातामा जम्मा गरी आम्दानी जनाउनुपर्नेछ ।

६.२ शिक्षक व्यवस्थापन सहयोग अनुदान बापत प्राप्त रकम नियम ४.१ बमोजिम नियुक्ति भएको शिक्षकको तलव भत्ता बाहेक अन्य शीर्षकमा खर्च गर्न पाइने छैन ।

६.३ यो कार्यविधिमा व्यवस्था भए बमोजिम वितरण हुने शैक्षिक व्यवस्थापन सहयोग अनुदानको अतिरिक्त सम्बन्धित सामुदायिक विद्यालय अवस्थित वडाको बजेटबाट अतिरिक्त रकमको व्यवस्था गर्नुपर्नेछ । यसरी व्यवस्था गरिएको अनुदान रकमको व्यवस्थापन प्रक्रिया यसै कार्यविधिमा उल्लेख भए बमोजिम हुने छ ।

६.४ यो कार्यविधि आवश्यकता अनुसार संशोधन गर्न सकिनेछ ।